

www.hefzibah.nl

Introductie op het boek Deuteronomium.

[Deuteronomium 1:1](#) Dit zijn de woorden die Mozes tot heel Israël gesproken heeft, aan deze zijde van de Jordaan, in de woestijn, op de Vlakte tegenover Suf, tussen Paran enerzijds en Tofel, Laban, Hazeroth en Dizahab anderzijds (HSV).

De naam Deuteronomium.

De naam Deuteronomium komt van het Griekse woord 'deuteronomos', wat zoiets betekent als tweede wetgeving. De Hebreeuwse naam is 'Devariem', wat 'woorden' betekent naar aanleiding van de eerste woorden uit het boek.

De betekenis van Deuteronomium.

[Deut.31:24-26](#) En het gebeurde, toen Mozes gereed was met het schrijven van de woorden van deze wet in een boek totdat zij voltooid waren, dat Mozes de Leviëten, die de ark van het verbond van de HEERE droegen, gebod: Neem dit wetboek en leg het naast de ark van het verbond van de HEERE, uw God, zodat het daar is als getuige tegen u (HSV).

Deuteronomium is het boek van het hernieuwde verbond voor een nieuwe generatie, want de oude generatie had het verbond van God met Mozes ontvangen in de tijd van Exodus en Leviticus. Het boek Deuteronomium kreeg daardoor de titel van het boek van het verbond, vandaar dat Jezus tijdens de verzoeking in de woestijn in Matt.4:1-11 drie citaten uit Deuteronomium aanhaalde, en daarmee de duivel in zijn verzoeken versloeg. Dit bewijst hoe krachtig de waarheid van Deuteronomium is, en dit boek wordt maar liefst 44 keer geciteerd in het Nieuwe Testament.

De schrijver van Deuteronomium.

Het boek is volgens 31:24-26 door Mozes geschreven, maar er zijn later bepaalde opmerkingen aan toegevoegd, zoals de volgende voorbeelden.

[Deut.2:12](#) En in Seïr woonden vroeger de Horieten, maar de kinderen van Ezau verdreven hen uit hun bezit, vaagden hen van voor hun ogen weg en gingen in hun plaats wonen; net zoals Israël gedaan heeft met het land van zijn bezit, dat de HEERE hun gegeven heeft (HSV).

Hier wordt gesproken over Israël, dat in het land van zijn bezit is gaan wonen, iets wat Mozes zelf niet meer meegemaakt heeft; dit moet dus later door iemand anders zijn toegevoegd.

[Deut.3:14](#) Jaïr, de zoon van Manasse, nam heel het gebied Argob in, tot aan het gebied van de Gesuriëten en Maächatiëten, en hij noemde het, als Basan, naar zijn eigen naam: dorpen van Jaïr. Zo heten ze tot op deze dag (HSV).

Hier wordt gesproken over Jaïr, de zoon van Manasse, die een bepaald gebied in bezit nam; dit gebeurde pas in Richt.10:3-5 en moet dus ook later toegevoegd zijn. [Deut.34:5](#) Zo stierf Mozes, de dienaar van de HEERE, daar in het land van Moab, overeenkomstig het woord van de HEERE (HSV).

In Deut.34:1-12 wordt gesproken over de dood van Mozes, en dat hij door de Heer Zelf begraven werd. Daarna wordt er gesproken over Mozes als een profeet van ongekende omvang, iets wat hij nooit over zichzelf geschreven zou hebben, omdat hij meer dan alle mensen op de aarde een nederig mens was (Num.12:3).

De kern van het boek Deuteronomium.

[Deut.4:37](#) Omdat Hij uw vaderen liefhad en hun nageslacht na hen verkozen had, heeft Hij u Zelf met Zijn grote kracht uit Egypte geleid (HSV).

[Deut.7:7](#) Niet omdat u groter was dan al de andere volken heeft de HEERE liefde voor u opgevat en u uitgekozen, want u was het kleinste van al de volken. Maar vanwege de liefde van de HEERE voor u, en om de eed die Hij uw vaderen gezworen had, in te acht te nemen, heeft de HEERE u met sterke hand uitgeleid en heeft Hij u verlost uit het slavenhuis, uit de hand van de farao, de koning van Egypte. (HSV).

Het Hebreeuwse werkwoord voor liefhebben is 'ahav', wat 308 keer in het Oude Testament voorkomt, waarvan maar 2 keer in het boek Exodus, 2 keer in het boek Numeri, en maar liefst 21 keer in het boek Deuteronomium. De relatie tussen God en Zijn volk Israël wordt in dit boek vooral beschreven vanuit Gods liefde voor Zijn volk, en de oproep aan het volk om met liefde te antwoorden.

Gods liefde voor Israël wordt genoemd in Deut.4:37, 7:8+13, 10:15, 23:6, en de liefde van Israël voor God wordt genoemd in Deut.5:10, 6:5, 7:9, 10:12+19, 11:1+13+22, 13:4, 19:9, 30:6+16+20.

Overzicht van het boek Deuteronomium.

Hoofdstuk 1-3: een historische terugblik.

Hoofdstuk 4: een uitnodiging van de God van liefde.

Hoofdstuk 5: de Tien Geboden.

Hoofdstuk 6: een oproep tot gehoorzaamheid aan Gods woord.

Hoofdstuk 7: een oproep tot vernietiging van afgoden.

Hoofdstuk 8: terugblik op de beproeving in de woestijn.

Hoofdstuk 9: ontmaskering van rebellie en eigengerechtigheid.

Hoofdstuk 10-11: aansporing tot liefde voor God.

Hoofdstuk 12-26: een herhaling van allerlei wetten.

Hoofdstuk 27-28: de keus tussen zegen en vloek.

Hoofdstuk 29-31: een hernieuwde aansporing.

Hoofdstuk 32: het lied van Mozes.

Hoofdstuk 33: profetische zegen voor de twaalf stammen.

Hoofdstuk 34: het afscheid van Mozes.

Indeling van het boek Deuteronomium.

Deel 1: herinnering.

- Hoofdstuk 1-3: ongeloof veroordeeld.
- Hoofdstuk 4: geloof aangemoedigd.

Deel 2: regeling.

- Hoofdstuk 5-11: liefde verwoord.
- Hoofdstuk 12-26: wetten verduidelijkt.

Deel 3: vergelding.

- Hoofdstuk 27-30: het verbond bevestigd.
- Hoofdstuk 31-34: de toekomst verzekerd.

De akte van het verbond in Deuteronomium.

Het boek Deuteronomium is opgemaakt, zoals in de oudheid een akte of verbond werd opgesteld.

- Er werden twee kopieën gemaakt, voor elke partij één, zoals in Ex.24:12, Ex.31:18, 34:1+4, Jer.32:11.
- De akte van het verbond begon met een inleidende tekst (1:1-5).
- Daarna een historische proloog met de daden van de koning (1:6-4:49).
- Daarna volgden alle bepalingen van het verbond (5:1-26:19).
- Daarna een clause voor beloning (zegen) en straffen (vloek) in 27-28.
- Er waren minimaal twee getuigen nodig voor de ondertekening, en dat zijn in Deuteronomium de hemel en de aarde (4:26+36+39, 30:19, 31:28, 32:1).
- Er was een bepaling voor de opvolger van de koning na zijn dood (31:1-8).
- Er was ook een bepaling over de plaats waar de akte moest worden bewaard (31:9-13).
- Tenslotte was er een ceremonie voor de bevestiging van de akte (32-33).